

Keeper-bibelen min

av Knut Hallvard Ulla - 2012

*Undertegnede i aksjon i kampen Haramsøy-Hareid på Austnes i 1974
Foto: Sunnmørsposten*

Innhold

INNLEDNING	3
BAKGRUNNEN MIN	3
REGELENDRINGER	3
SPESIELL FUNKSJON.....	3
UTSTYR	4
Hansker.....	4
Trøye	4
Bukse.....	4
Skyggelue	4
Kne- og leggbeskyttere.....	4
TRENING SARBEID	4
GRUNNTEKNIKK	5
BALLFØLELSE	5
Fast grep – fisting – boksing	5
SPILLEFORSTÅELSE	6
FYSIKK	6
TILLIT OG SELVTILLIT	6
KOMMUNIKASJON.....	6
IGANGSETTING	6
Utkast	7
Utspark	7
Tilbakespill.....	7
NOEN VIKTIGE KAMPSITUASJONER.....	7
Feltarbeid.....	7
En-mot-en situasjoner	7
Muropstilling ved frispark.....	7
Straffespark	8
Hjørnespark	8
PLASSERINGSEVNE.....	8
PERSONLIGHETSTYPER	9
Stoikerne.....	9
De enkle sjelene	10
AVSLUTNING	10

INNLEDNING

Alle lag er resultatorientert. Det betyr at det ikke bare er de som scorer mål, som er viktige for et godt resultat, det kan i høyeste grad også være keeper. Ofte ser vi i dag at lag taper på grunn av keepertabber, men sjeldnere at keepere blir matchvinner på grunn av godt spill. Det er mange som mener at keepernivået er blitt dårligere enn før, eller at det er vanskeligere å bli en god keeper i dag. Grunnen til dette kan være at tempoet er blitt høyere, alt går fortere. Det kan vel også være at skuddene er hardere, eller at ballen er lettere eller ikke går rett fram. Likevel ser vi at mange tabber, for eksempel returer skjer på løse og enkle skudd der forklaringen ovenfor ikke stemmer. Jeg tror at det må enkle endringer til for å bedre keepernivået både i Norge og utlandet. Nedenfor har jeg listet opp en del funksjoner og roller som er særlig viktige. Gjennom tidene har det også på keeperområdet skjedd en utvikling, noen mener til det bedre, andre mener at alt var bedre før. Under alle omstendigheter er det mye mer ressurser i toppfotballen i dag enn det var før, så forutsetningene ligger mye bedre til rette nå. Men selv om noen regler er forandret, og spillet har utviklet seg med større tempo og mer fysikk, er mye av de grunnleggende utfordringene de samme.

BAKGRUNNEN MIN

Tidlige astmaplager gjorde at jeg fikk pustevansker når jeg skulle anstrenge meg. Min rolle på fotballbanen ble derfor som keeper. Fint for meg, og for alle kameratene mine som "slapp" å stå i mål. For dette ble ansett som en uriaspost, og ikke så rent kjedelig i forhold til for eksempel å være spiss og score mål. Men jeg har alltid likt å stå i mål, og som type vil jeg karakterisere meg selv som stoiker (se side 9). Ut fra min erfaring og interesse vil jeg i denne artikkelen trekke fram en del prinsipper for hva som er viktig for en keeper og hvilke karaktertrekk som kjennetegner ulike typer målmenn. I en 10-års periode var jeg aktiv mellom stengene på Haramsøy IL og et par år på Skeid i studietiden i Oslo.

REGELENDRINGER

Tidligere var reglene slik at det var tillatt å sentre ballen tilbake til keeper og han kunne ta den opp med hendene for så å spille ut. Likedan var det lov å ta innkast direkte inn til keeper som kunne fange ballen med hendene for å spille ut. Forutsetningen var at keeper bare kunne ta tre skritt før utspark eller utkast. Med nye regler er det ikke tillatt for keeper å ta ballen med hendene etter tilbakespill og innkast. Denne regelendringen har satt keeper mer under press, og stiller større krav til utespiller-ferdigheter hos keeper.

SPESIELL FUNKSJON

Keeperen har en spesiell funksjon på laget. Etter min mening betyr det at keeperen må like å være keeper. Hvis et lag lar keeperplassen gå på omgang, får laget aldri noen god keeper. Dette gjelder særlig på aldersbestemte lag. Keeperplassen må reindyrkes, keeperen må spesialiseres. Og så: Keeperen må ha ambisjoner om å bli god og stadig forbedre seg. Men her det er jo så forskjellige meninger om hvilke kriterier som skal vektlegges når en keeper skal trenes opp og vurderes. Det er ikke noe fasitsvar på hva som kjennetegner en god keeper, men det som oftest blir lagt merke til, er de fantastiske redningene på gode skudd. Men kanskje er keeperen like god hvis han har spilleforståelse, plasseringsevne og er god til å kommunisere med medspillerne for å forebygge angrep og hindre skuddforsøk.

UTSTYR

I den moderne idretten har fokus på utstyr blitt mer og mer viktig og tydelig. Enkelte kaller det utstyrshysteri. I noen idretter kan utstyret være avgjørende for å få et godt resultat, mens i andre idretter spiller utstyret mindre rolle. Etter min mening har utstyret til dels gjort keeperne dårligere.

Hansker

Særlig gjelder det bruk av hansker. Vi ser at hanskene blir større og større og grepet blir dårligere og dårligere, med påfølgende returer og ofte baklengsmål. Det er ikke alltid harde skudd som fører til returer, hanskene har ikke ført til bedre grep. For 30-40 år siden var det ikke så vanlig å bruke hansker, og nettopp grep på ballen og evne til å fange ballen i fast grep var mye mer lagt vekt på. Det hindrer returer, og gir umiddelbart mulighet til å starte en kontring mye raskere. Mitt klare råd er: Kast hanskene! Da får du bedre ballfølelse, bedre grep, og du blir en bedre keeper. Det er ikke bevist at det er noen fordel å bruke hansker, unntatt at det noen ganger kan være kaldt på fingrene eller at en vil beskytte seg mot svært harde skudd.

Trøye

Det som er viktig, er å ha trøye med lange ermer og beskyttelse på albuer ved slenging og fall. Det vi ser en del av i dagens fotball, er til og med keepere i kortermet trøye. Jeg ser på dette som en trend eller image uten noen fordel for keeperarbeidet. Langermet trøye med albuepolstring hjelper til å holde varmen og er skadeforebyggende.

Bukse

Buksen bør ha beskyttelse på hoften ved slenging og fall på samme måte som for albue. I tillegg må keeperen vurdere om han skal bruke lang bukse når det er kaldt vær. Det er viktig å bruke riktige klær, helst i ull, for å holde varmen.

Skyggelue

Det beste utstyret som fins mot lav motsol, er en god gammeldags skyggelue. I dagens fotball ser du sjelden at den blir brukt. Derimot ser vi ofte at keeper bruker ene hånden for å skygge mot lav sol. Dette hindrer reaksjon og konsentrasjon. Dette tror jeg også er blitt en trend, og kanskje også noen er redd for å ødelegge sveisen.

Kne- og leggbeskyttere

Det er svært viktig å bruke leggbeskytter for å hindre beinbrudd. Tidligere var dette frivillig, men nå er det påbudt å bruke. Tidligere var det også vanlig å bruke knebeskyttere, men det ser vi nesten aldri i bruk i dag. Det er forståelig, da det er til hinder for fri bevegelse. Men kanskje har fotballen noe å lære av håndballen der beskyttere på albue og kne er vanlig.

TRENING SARBEID

I og med at keeper har en svært spesiell rolle på et fotballag, må treningsarbeidet spesialiseres. Her syndes det en del ved at keeper ofte skal være med på det samme som resten av laget. Noe av dette kan være direkte ødeleggende. Vi har hørt om keeperne som må være med på samme kondisjonstrening som utespillerne med løping i terreng i milevis hver uke. Slik skal det ikke være. Bruk heller tiden til å trene på keeperøvelser som styrke og spenst, og ikke minst øving i å holde ballen i fast grep. Dette er kanskje den viktigste offensive egenskapen for en keeper.

GRUNNTEKNIKK

Hovedregel framfor alt er denne: Kroppen bak ballen. Her syndes det mye også på toppnivå. Hvorfor kroppen bak ballen? Jo, da vil keeperen i alle fall hindre at ballen går direkte i mål hvis han ikke lykkes med fast grep.

Her er noen hovedprinsipp og teknikker:

Lave baller midt på: Ikke sprik med beina når ballen kommer midt på. Enten samla bein og bøy ned og ta ballen i fast grep. Eller helst etter min smak: Ned på huk med det ene kneet i bakken, slik at kneet/låret dekker målet der ballen kommer. Den andre foten på bakken med rett vinkel mellom lår og legg. Smidig og sikker teknikk. Dette må innøves slik at det skjer automatisk. Denne teknikken var vanlig før i tiden, nå ser vi den sjelden. Og så: Ikke spill for galleriet! Ikke kast deg hvis du ikke absolutt må! Grunnen til dette er at når du ligger nede og eventuelt ikke har ballen i fast grep, så kan du være utspilt. Når det gjelder baller i kroppshøyde, er det viktig med bevegelighet sideveis slik at du kan få kroppen bak ballen uten å kaste deg. Høye baller midt på: Sprik med fingrene og sørg for at begge hendene er bak ballen. Ballen til siden: Det er viktig med riktig fallteknikk samtidig som du skal holde ballen i fast grep: Ballen inntil kroppen, da lander du på skuldermuskelen. Ballen lenger ut men innenfor rekkevidde: Albue og hofta må ta av for støtet. Så er det viktig å ha gode fysiske forutsetninger med god spenst og rask reaksjon. Ellers er det viktig å satse mest mulig rett ut fra utgangsstilling, og ikke opp og ned igjen. Det er en lenger vei og tar lenger tid. Og så er det viktig å komme seg kjapt opp igjen når du først har kastet deg etter ballen. Det er mange som mener at god plasseringsevne i stor grad kan erstatte akrobatiske øvelser og spill for galleriet.

BALLFØLELSE

Etter min mening skal en god keeper være glad i ballen. Det skal være som et kjærlighetsforhold. Da sier det selv at keeperen ikke skal bruke hansker. Det vel ingen som behandler kjæresten sin med hansker på? Poenget mitt er at keeperen skal ha et godt og positivt forhold til ballen. Den skal holdes og koses med, ikke sparkes vekk i hytt og vær, slås eller bokses vekk. Den store forskjellen er jo at med fast grep kan keeper raskt sette i gang en kontring, i motsatt fall fører det ofte til retur, ny sjanse til motparten, kanskje en ny (unødvendig) redning og ofte baklengsmål.

Fast grep – fisting – boksing

Etter min mening skal keeperen som hovedregel ha ambisjon om å holde ballen i fast grep. Særlig gjelder det ved innlegg og skudd der han ikke er presset. Men hvis risikoen er stor for å miste ballen, skal han vurdere å fiste eller bokse. Men da er det spesielt viktig: Hvor havner ballen? Fisting brukes når keeper har problemer med stor nok rekkevidde, særlig på skudd. Da skal ballen fistes til corner, enten over dømlinjen eller over mål.

MERK! På høye baller ut til siden: Når keeper kaster seg til høyre, skal han fiste med venstre hånd, og når han kaster seg til venstre, skal han fiste ballen over med høyre hånd. Motsatt på lave baller ut til siden: Når keeper kaster seg ned til høyre, skal han slå ballen ut over dømlinja med høyre hånd, og når han kaster seg ned til venstre, skal han slå ballen over dømlinja med venstre hånd. Dette for å øke rekkevidden. Her er det mange keepere som gjør feil, eller har for dårlig teknikk. Boksing skal bare benyttes i pressede situasjoner, ved frispark og innlegg fra siden. Og: All boksing skal skje langt ut til siden, ikke i rommet framfor mål med fare for nytt angrep eller skudd.

SPILLEFORSTÅELSE

En komplett keeper skal også være god til å spille fotball ute på banen. Det er viktig å være bra i five-a-side fordi det ofte kommer til nytte i tilbakespill situasjoner. Det er også viktig for medspillerne å vite at de kan stole på keeper når de sender ballen tilbake. Keeper skal være en god medspiller også når det gjelder fotarbeid og generell teknikk som mottak og avlevering. Det er en fordel å være god med begge bein.

FYSIKK

Fysikken er nok blitt bare viktigere og viktigere for en keeper i moderne fotball. Det er nå så mange tøffe dueller inne i feltet ved corner og frispark, at høyde, kraft og mot er blitt svært viktig. Men i tillegg er det viktig med egenskaper som spenst, bevegelighet, smidighet, utholdenhet.

TILLIT OG SELVTILLIT

Tillit og selvtillitt er avgjørende for en god keeper. Første bud er at treneren har tillit til keeperen. Men det må sies fra når det blir gjort feil som ikke er akseptable. Da må det gis tilbakemeldinger som fører til forbedring i en motiverende prosess. Her nytter det ikke med snillisme (feighet) som vi ofte ser der førstekeeperen er uangripelig og uklanderlig. Andre bud er at medspillerne stoler på keeperen. Men keeperne må hele tiden ha klart for seg at de fleste utespillere ikke har så god innsikt i alle forutsetningene for å være en god keeper. Siste og ikke minst viktige bud er at keeperen har selvtillit. Det betyr å være trygg på seg selv og sine sterke og svake sider. Det betyr ikke selvgodhet.

KOMMUNIKASJON

Kommunikasjon og samhandling med resten av laget er svært viktig. Det vil si å snakke med hverandre, oppmuntre hverandre og gi viktige beskjeder som har positiv betydning for lagspillet. Kjefting og utskjelling er forbudt. Så en viktig og krevende ting: Budskapet skal være klart, meningsfylt, til rett person og til rett tid. Det er en del keepere som ikke sier et ord under en kamp. Dette er en stor ulempe for et lag. Så er det noen keepere som roper noe uten innhold. Det hjelper ikke å rope for eksempel: "Andre-ballen!" Hva er det for en beskjed, når det blir sagt hver gang? Til hvem?

Det som er viktig, er å gi klare meldinger til navngitte spillere for at de for eksempel skal:

1. Trekke ut som siste forsvarer for å skape offside ved eventuelt motangrep.
2. Balansere midtbane eller forsvar.
3. Oppdekking for å forebygge angrep.
4. Overgang fra sonedeforsvar til markeringsforsvar.
5. Oppdekking tidnok på kantene for å hindre innlegg fra siden.

Det er selvsagt i slike situasjoner at keeper har best kvalifikasjoner og oversikt til å kunne gi beskjed. Og så: Gi beskjed når det er keepers ball, og når forsvarer skal klarere til innkast eller utover på banen. Dette var bare noen eksempler, men prinsippene er klare.

IGANGSETTING

Keeper har en viktig funksjon når det gjelder å starte angrep. Dette er særlig viktig når ballen ikke går ut av spill, med andre ord når keeper greier å holde ballen i fast grep. Her har keeper en viktig vurdering; når skal han satse på rask igangsetting, og når skal han roe ned. Det kan

være taktiske grunner til valget. For eksempel hvis laget ditt leder knapt, og det er kort tid igjen av kampen, må risikoen være liten. Da skal keeper roe ned og bruke tid, men ikke hale ut tid. Ikke være overivrig og risikere nytt motangrep og utligning.

Utkast

Utkast er som regel best til en av sidene. Og: Hvis angrepet kommer fra høyre, og keeper plukker ned et innlegg, må han straks se etter muligheter for å kaste ut til høyre kantspiller fordi det mest sannsynlig er mest rom på motsatt side. Men dette må være et avtalt samspill der kantspilleren straks inviterer til mottak og er klar til å kontre. Det er sjelden at korte utkast rett fram har noe for seg. Det er ofte for trangt og få pasningsalternativer. Derimot kan lange utkast rett fram være effektivt. Husk Manchester Uniteds keeper Peter Schmeichel sitt utkast over midtstreken til Ole Gunnar Solskjær som førte til direkte scoring av Solskjær. Men da må keeper være en svært god utkaster, presisjon, styrke, teknikk samt at han må ha spilleforståelse og se muligheten straks.

Utspark

Det er stor fordel for en god keeper å ha to gode skuddbein, og ikke bare ett. Vi har flere ganger sett hvordan keepere har tabbet seg ut på utspill eller tilbakespill.

Tilbakespill

Her er det viktig med god samhandling med forsvaret. Tilbakespill skal ikke legges mellom egne målstenger. Hvis keeper bommer på ballen, blir det likevel bare corner og ikke selvmål som vi av og til ser eksempler på. Hvis keeper ikke er sikker på å få ballen langt ut og framover på banen, er det helt greit å klarere til innkast. En keeper med god spilleforståelse som er god i five-a-side, vil også søke pasningsalternativer i det bakre ledd. Men dette er mer krevende, og hvis en ikke er trygg på det, bør en velge en enklere løsning og spille ballen i høyden framover på banen.

NOEN VIKTIGE KAMPSITUASJONER

I noen kampsituasjoner er keepers opptreden spesielt viktig. Dette gjelder situasjoner som er spesielt avgjørende for resultatet.

Feltarbeid

Det er viktig for en keeper å benytte fordelene av å kunne bruke hendene til å plukke ned innlegg i feltet. Dette må ses i sammenheng med avsnittet nedenfor om plasseringsevne. Det er ofte en vanskelig avveining om keeper skal gå ut i feltet for å rydde opp, eller om han skal bli stående på strek. Hovedregelen er at keeper ikke skal gå ut når det er en duell mellom forsvarer og angriper ute i feltet. Da lønner det seg som regel å stå på streken og prøve å redde eventuell heading.

En-mot-en situasjoner

Dette er vanskelige situasjoner for keeper. Alle spisser burde forstå at det verste en keeper vet, er fintesterke spisser som er i stand til å runde keeper og sette ballen i mål. Likevel er det svært mange spisser som setter ballen rett på møtende keeper. Mitt råd er: Møt spissen så tidlig som mulig.

Muroppstilling ved frispark

Oppstilling av mur skal være en innarbeidet rutine. Det skal være faste spillere som står i mur. Valg av spillere i muren skal gjøres ut fra høyde og plass på banen. Det er keeper som bestemmer om det skal stilles opp mur. Keeper skal også vurdere om det skal være to eller

flere spillere i muren, avhengig av avstand og vinkel. Det er svært viktig at muren står i ro til frisparket er gått og at spillerne i muren har fokus på ballen. Unngå hull i muren. Keeper plasserer muren ut fra en av sidene i forhold til høyre eller venstre målstolpe. Kjapp oppstilling er viktig for at keeper skal finne sin plass på streken. Når keeper så har stilt opp muren riktig, må han stole på muren. Keeper skal da dekke det andre hjørnet, og ikke begynne å vingle fram og tilbake på streken bak muren. Det kan lett føre til scoring i keepers hjørne. Spillerne må ha fokus på ballen, ikke snu ryggen til eller bøye seg ned.

Straffespark

Det er ikke noe fasitsvar på hvordan en keeper skal takle straffespark-situasjonen. Jeg anbefaler ikke å satse på et hjørne. Mitt første alternativ er å stå på streken, rette blikket på ballen, og ikke på spilleren som tar straffesparket. Så satse på reaksjonsredning. Andre alternativ er å kombinere dette med research. Det vil si å undersøke hvor faste eksekutører bruker å sette straffesparket. Slike kunnskaper kan være til god nytte når du står på streken og straffesparket tas.

Hjørnespark

Viktig grunnoppstilling: Keeper i bakerste halvdel av målet. Stolpene skal ”dekkes” av hver sin sideback. Venstre sideback skal dekke venstre stolpe og høyre sideback høyre stolpe. På den måten kommer de raskest tilbake til sine posisjoner når situasjonen eventuelt er avklart. Vanlig feil er at de som dekker stolpene forlater plassene før situasjonen er avklart. Altså: Hold posisjonen til keeper kommanderer: Rykk ut!

PLASSERINGSEVNE

Se illustrasjon på neste side.

Forklaring:

A1 betyr keepers plassering, A2 betyr motspillers plassering med ball i skudd- eller innleggsøyeblikk. Keepers plassering er helt avgjørende for muligheten til å avverge skudd og innlegg.

A: Når innlegget kommer fra området utenfor 16-meteren på siden, skal keeper plassere seg i bakerste del av målet. Da vil han kunne rykke framover og plukke ned ballen hvis den blir kort, og keeper kan rygge for å dekke bakrommet. Hyppig feil: Keeper står for langt framme, og det blir sjanse i bakrommet.

B: Når innlegget kommer fra området innenfor 16-meteren, skal keeper plassere seg i fremste del av målet. Dette for å dekke det viktigste området, nemlig avslutningsmulighet.

C: Ved skudd i området framfor mål i distansen 16-30 meter skal keeper stå langt bak, nesten på streken. Vanlig feil: Keeper står for langt framme, og lobben og duppen kan lett gå i mål.

D: Når ballen er på motstanders banehalvdel, kan keeper gå ut mot 16-meteren eller litt lenger for å samle opp eventuelle langpasninger.

PERSONLIGHETSTYPER

Det er ikke noe fasitsvar på hvilken type som passer best som keeper. Ulike typer har sine sterke og svake sider, og nedenfor har jeg delt dette grovt sett i to typer for å vise ytterpunktene av personlighetstyper.

Stoikerne

Stoisismen foreskriver selvkontroll og utelater følelsesmessig involvering da valg skal bli gjort fra fornuften alene. Den ideelle stoiker er upåvirket av motgang og preget av fasthet og kaldblodighet. Stoisisme er best kjent gjennom uttrykket «å ha en stoisk ro», noe som henviser til å ha et fullstendig overblikk og uendret væremåte, uansett hva som skjer. Stoikeren lar seg ikke påvirke av det som skjer med ham og rundt ham. Verken smerte eller nytelse får ham til å miste sinnsroen. Han har ikke bekymring eller uro. Han er konsentrert om det som virkelig gjelder, balanse, harmoni og ro i sjelen. Stoikeren bevarer fatningen, ikke bare i motgang men også i medgang. Suksess og motgang er like stor utfordring siden det setter selvbeherskelsen hans på prøve.

I fotballsammenheng betyr dette at keeperen må beholde roen, selv når skuddene hagler rundt ham og han får mishagsytringer og utskjelling fra publikum. Et naturlig spørsmål for en stoiker er: Er det følelsene som styrer meg, eller er det jeg som styrer følelsene?

Stoikeren i målet blir gjerne oppfattet som den trauste, trygge og pålitelige lagspilleren. På grunn av sin væremåte er det ikke stoikeren som skaper konflikter og bråk i laget. Et typisk eksempel på dette er hvis en slik type blir vraket fra førstelagsoppstillingen og havner på benken, vil han fort finne sin nye rolle der. Den vil naturlig gå ut på å støtte de utvalgte spillerne på banen, og hjelpe og støtte den keeperen som nettopp har danket ham ut av laget. På denne måten er han en styrke for lagmoralen og helheten. Men samtidig er nok denne reaksjonen en måte å ståsette seg mot skuffelsen det var å bli vraket fra laget.

Stoikeren er ikke akkurat den store humørsprederen i laget, sånn sett er han ikke noe positivt element i laget. Han har små svingninger i humør og lar seg lite påvirke av om det går bra eller dårlig med laget. Men et lag består av mange spillere og mange forskjellige typer. Det er ofte sammensetningen av ulike typer som gjør at laget blir godt.

De enkle sjelene

Keepere som blir betegnet som de enkle sjelene, har et avslappet forhold til hele fotballspillet generelt og til keeperfunksjonen spesielt. Det er ikke noe spesielt press forbundet med å vokte målet. Enkle og kanskje naive finner de sin plass i målet, og skjønner ikke helt hvorfor publikum rundt dem roper, skriker og kaver seg opp. For dem er fotballspillet en artig lek, hvor det egentlig ikke er så nøye med hvordan det går. Når en kamp er over, er alt glemt. Det er ikke tid for selvransakelse for noen tabber eller nedtegning av erfaringsdokumentasjon for å lære av feil som er gjort slik at en kan bli bedre neste gang. De trekker på skuldrene av et nederlag, og tar det ikke så tungt om de nettopp har sluppet en ball mellom beina og i mål, eller bokset en ball i eget nett etter hjørnespark. De enkle sjelene har en uanstrengt ro over seg. Innen fotballfilosofien har ikke de enkle sjelene så høy status. Dette gjør at de i den sammenhengen ikke er brukbare som forbilder. Men jeg tror nok at de enkle sjelene ønsker oppmerksomhet. Det får de ved å vise fram artige sprell som de egentlig kunne latt være. I denne sammenheng kommer spill for galleriet inn i bildet. Det er viktigere å vise fram en spektakulær redning enn i lagspillet å samarbeide med forsvaret for å hindre et angrep og avslutning. En tilskuer som kun er ute etter underholdning på fotballkamp, kan utvilsomt sette pris på de enkle sjelene. Det ukompliserte forholdet deres til fotballspillet, gjør at de ikke er redde for å ta sjanser eller dumme seg ut. Dette fører noen ganger til artige episoder som liver opp fotballkampen; dribble innenfor egen 16-meter, gå utenfor 16-meter og heade, vandre langt ut på egen banehalvdel, for ikke å snakke om Higuaita sitt skorpionspark. De enkle sjelene er ofte utadvendte, karismatiske og lettlevde typer. Dette gjør de ofte til muntrasjonsråd i spillergruppen, og her har de nok en viktig rolle som stoikeren ikke kan bidra med på samme måte. "Vi glemmer dette tapet, og gleder oss til neste kamp!"

AVSLUTNING

Det er ikke noe fasitsvar på hva som kjennetegner en god keeper. De er forskjellige typer og har sine sterke og svake sider. En god keeper kan være stoiker eller av typen den enkle sjelen. Den siste har nok mindre respekt i seriøse fotballfaglige miljøer, men den skal ikke avvises. Vi har hatt mange enkle sjeler som har gjort det bra som keeper på fotballbanen. Det jeg vil med denne artikkelen, er utvide å synet på hva keeperfunksjonen går ut på. Man kan ikke vurdere en keepers kvalitet bare på bakgrunn av empiri, antall redninger eller redningsprosent. Den beste keeperen er kanskje den som i samarbeid med sine medspillere forebygger angrep og hindrer avslutninger mot mål. I tillegg har jeg rettet fokus på en del områder av teknikk (for eksempel grep og spilleforståelse) og taktikk (for eksempel mureoppstilling, plasseringsevne og kommunikasjon). Forbedringspotensialet er stort!

Molde, 1. februar 2012
Knut Hallvard Ulla